

stolos, Romanus cum Christophoro primogenito præcederet: Constantinus Porphyrogenitus, & duo cæteri sequerentur. Quod quam indignè iustus Iudex pertulerit, ultio subsequens declaravit. Nam post modicum Christophorus defunctus est. Constantinus itaque Porphyrogenitus tum orationi, tum lectionibus vacans, tum se Domino commendabat, opere manuum victum quæritans, sanè τὸν ὑπαγῶντα, idest picturam, perpulchrè exercebat. Eodem tempore Simeon cum Bulgaris Argos cœpit vehementer affligere. Quem Romanus, filii sui Christophori filiâ, filio illius Petro, qui nunc usque superest, uxore data ab incepto furore compescuit, sibi que fœdere placido sociavit. Unde & puella mutato nomine ei *Επίρη*, idest Pax, est vocata, eo quod per eam inter Bulgarios, & Græcos pax sit firmissima constituta.

CAPUT X.

De Walberto, & Gezone Papiensibus, qui seditionem contra Hugonem Regem concitaverunt, & de Hugonis concione.

His temporibus Walbertus, & Gezo, prænomine Everhardus, Papiæ præpotentes iudices erant. Causa autem potentia Walberti hæc erat: Quoniam Cumis, ditissimo in loco, filium suum Petrum Episcopum fecit: Razam verò natam suam Gilberto Comiti Palatii conjugio sociaverat. Ea tamen tempestate uterque defunctus erat. Ticinensis itaque, qui & Papiensis, populus omnis ad hunc convenerat, causasque omnes, & controversias ante eum decidebat. Participatione denique hujus potentia memoratus Gezo prænomine Everhardus, quoniam affinitate quadam ei iungebatur, præpotens habebatur: qui nobilitatem suam pravis moribus deturpabat. Fuit enim ambitiosus nimis, cupidus, invidus, seditiosus, juris corruptor, præceptorum Dei immemor. Quod Deus non passus est abire inultum. Et ne diutius protraham sermonem, Catilinæ omnino similis, qui sicut Consulē, & Reipublicæ defensores Marcum Tullium Ciceronem conabatur occidere, ita & hic Regem Hugonem morti molitus est tradere. Quadam enim die, dum nihil mali suspiciens Rex Hugo Papiæ cum paucis degeret; hic, seditione facta, voluit super eum irruere: Sed Walberto (qui non tam ferocis animi erat) remorante tardatus est. Nec minùs etiam eos Rex Hugo suis rhetoricis, ac melle dulcoribus eloquiis ab incepto furore compescuit. Dum enim seditionem super se exortam, atque in domum Walberti congregatam esse cognosceret, huiusmodi omnes per internuncios sermone convénit. Quid est viri fortes, quod tam subito, tamque insperatè contra Dominum, immo & Regem vestrum commoti estis? Si quippiam quod displiceat actum est, consolidetur. Neque enim feramendatio reprehendi potest, præsertim si nulla negligentia prætermissa est. His auditis cuncti animi furorem mitigarunt. Solus Gezo, in qua prius fuerat protervia manens, operam dabat, ut omnes super Regem irruerent, eumque turpissima morte trucidarent. Verùm disponente Deo affectus ejus pravus effectum habere non potuit. Reversus igitur ad Regem nuncios, prout viderant, & audierant, enarraverunt.

CAPUT XI.

De Walberti, & Gezonis captorum suppliciis, prudentia Hugonis, & virtute Samsonis, & fabula Tiresia, cur cæci vitales sint; & de Hilduini, & Rathearii Episcoporum ambitione.

Verùm Rex Hugo hæc omnia, quasi pro nihilo mente subdola ducens, Papiæ egresus, longè aliò properare festinat; missisque circumcirca literis, milites suos ad se venire præcepit. Quos inter Samson præpotens Comes advenerat, qui jam dicto Gezonis inimicissimus erat. Is denique, ut Regem vidit, ita eum convénit: Sollicitum te equidem de rebus urbanis contra te tumultuose, & molestè his diebus actis intueor; verùm si me audis, mihi que obtemperans, suis ipsi capientur laqueis. Alter enim, qui melius consilium dare possit, quàm ego, non facilè potest inveniri; tibi nemo certè melius dabit. Unum tamen peto, ut dum capti fuerint meâ operâ, Gezo cum omni sua *ὑπόστασι*, idest substantia, meis tradatur in manibus. Quem dum dari sibi à Rege audivit, adjecit: Leo Ticinensis Episcopus civitatis Walberto, & Gezon non habetur amicus: hi sanè quibuscumque possunt ei modis adversantur. Scitis denique moris esse, Regi ab aliis locis Papiam tendenti cives fortiores extra urbem occurrere. Mandate itaque clam Episcopo, ut dum statuto tempore Papiam veneritis, & ipsi nobis extra urbem obviam venerint, portas civitatis omnes ferari faciat, clavesque sibi ipse retineat, ut dum capere eos cœperimus, nec in urbem confugere, nec ab urbe auxilium possint expectare. Quod & factum est. Nam dum statuto tempore Rex Papiam tenderet, & memorati ei obviam exirent, Episcopus libenter, ut ei imperatum fuerat, fecit. Rex itaque omnes capere, ut Samson consilium dederat, fecit. Confestim igitur Gezo Samsoni traditus, utroque lumine privatur, & lingua, quæ in Regem blasphemiam dixerat, ei abscinditur. O factum bene, si sicut cæcus, ita & mutus cunctis exitisset temporibus. Sed ò scelus! Quoniam linguâ abscissâ loquelam non perdidit, secundum Græcorum fabulas, oculorum privatione vitam sibi protelavit; quæ multis ad perniciem usque in præsentem diem esse non desinit. Fabulam verò, cur cæci plurimum vivant, secundum Græcorum ineptiam, his inferamus; quæ talis est: *Ζῆς καὶ Ἥρα* &c. hæc est interpretatio: Jupiter & Juno contenderunt de amoribus, uter plures libidines haberet in coitu. Et tunc Tiresiam Euri filium quæsierunt. Ille enim in utraq; naturas transmutatus erat, quia draconem calcaverat. Hinc ergo contra Junonem pronunciavit: Juno irata cœcavit eum; Jupiter autem donavit ei multos vivere annos, & quæcumque diceret divinando dicere. Sed redeamus ad rem. Gezone, ut prædiximus, membris defædato, substantia illius diripitur. Cæteri complures custodiæ mancipantur. Walbertus postmodum capite truncatur, thesaurus ejus infinitus diripitur. Uxor ejus capitur; & ut thesauros occultos tradat, diversis cruciatibus laniatur. Crevit ex tunc non solum Papiæ, sed & per omnes Italiæ fines Regis timor. Neque hunc, ut Reges cæteros flocci pendere, verùm modis omnibus honoraverunt. Eodem tempore Hilduinus Laudociensis Eccle-